

ПОТЕНЦІАЛ ЕКОНОМІЧНО СТІЙКОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Н.І. Шаціло, здобувач*

Білоцерківський національний аграрний університет

Обґрунтовано необхідність вивчення стійкості на основі потенціалу суб'єкта господарювання. Охарактеризовано сукупність складових системи забезпечення економічної стійкості. Розглянуто

* Науковий керівник – О.В. Шубравська, д. е. н., професор

економічну стійкість з позиції взаємодії та взаємозв'язку елементів економічного потенціалу сільськогосподарського підприємства.

Постановка проблеми. У контексті сталого розвитку набуває актуальності проблема забезпечення стійкості динамічного процесу функціонування суб'єктів господарювання. Економічний потенціал, котрий кожне підприємство має змогу формувати самостійно дає можливість відобразити специфічні особливості галузі сільського господарства та визначити перспективи подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми забезпечення ресурсами процесу виробництва та їх відтворенню присвячені праці багатьох вчених, таких як: Савченко В.Д [1], Тарасова В.В. [2], Чимшит С.І. [3]. При цьому окремі аспекти забезпечення високої ефективності та стійкого розвитку на основі раціонального використання ресурсів залишаються невивченими.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні складових економічної стійкості сільськогосподарського підприємства як окремих системних елементів його потенціалу.

Виклад основного матеріалу. Оскільки сільськогосподарське підприємство розглядають як функцію перетворення входу у вихід та схему, що її реалізує, тобто сукупність інструментів, за допомогою яких здійснюється виконання цілей [1, с. 15], основою для реалізації цієї схеми є ресурси, що втілені в потенціалі. Термін «потенціал» (з лат. potential) означає «міць, сила, приховані можливості, які при певних обставинах можуть перейти в реальну дійсність» [3, с. 8]. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що потенціал сільськогосподарського підприємства сформований з елементів, спрямованих на досягнення цілей економічного розвитку.

Нами виділено сукупність потенціалів, які практично формують комплекс основних внутрішніх чинників і визначають економічну стійкість сільськогосподарського підприємства: природно-ресурсний (земля разом з мінеральними та водними ресурсами, флорою та фауною, атмосферним повітрям тощо складає природно-ресурсний потенціал); кадровий (кадри – це кваліфіковані, спеціально підготовлені працівники з власним індивідуально-кваліфікаційним потенціалом); виробничий (матеріально-технічний) – виробничі фонди й технологія формують технологічний прогрес, результатом якого є збільшення випуску та реалізації продукції одночасно з її якісним покращенням; фінансовий (рух факторів виробництва опосередковують фінансові ресурси [2, с. 16]. Ефективне їх використання уособлюється в ритмічності виробництва якісної та доступної продукції, постійній платоспроможності, міцній ринковій

позиції тощо); інформаційний (інформаційні ресурси є формою безпосереднього включення науки до складу факторів продукування благ. Така мобільність та динамічність дозволяє їй бути складовим компонентом економічної стійкості); організаційний потенціал забезпечує досягнення тактичних і стратегічних цілей стійкого економічного розвитку за допомогою важелів впливу на дії людей щодо використання ресурсів; маркетинговий потенціал забезпечує стійкий розвиток за допомогою здійснення заходів, спрямованих на задоволення потреб споживачів; інвестиційний потенціал є основою стійкого розвитку, формуючи базу для формування, розподілу та споживання інвестиційних ресурсів у формі реальних і фінансових інвестицій з метою збільшення додатково генерованого прибутку; інноваційний потенціал ґрунтується на наявності та ефективному використанні матеріально-технічних, кадрових, фінансових та інших факторів виробництва та забезпечує сільськогосподарському підприємству удосконалення, оновлення, покращення виробничої бази з метою стійкого розвитку.

Вищеописані елементи є ресурсами підприємства, збалансований стан яких має забезпечувати умови стійкого розвитку. Економічна стійкість асоціюється з впорядкованістю елементів та зв'язків між ними. Наявність стійких елементів потенціалу підтверджує існування певного рівня економічної стійкості підприємства, а їх постійна упорядкована якісна зміна є основою стійкого розвитку.

Висновок. Таким чином, враховуючи, що стійкість проявляється в зв'язку з протидією негативному впливу різноманітних чинників, то на рівні суб'єкта господарювання процес її забезпечення буде виражатися в недопущенні руйнування економічного потенціалу, його якісному удосконаленні, а збалансоване співвідношення ресурсів, що його складають, стабільно забезпечуватиме стійкий розвиток сільськогосподарського підприємства.

Список використаних джерел

1. Савченко В.Д., Байдик М.І., Шелудько Р.М. Стратегія підприємства: Навчальний посібник; За ред. В.Д. Савченко / Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Х.: 2004. – 206 с.
2. Тарасова В.В. Ресурсоемність і ресурсовіддача в агровиробництві: теорія, методологія, статистичний аналіз. – Житомир: ДВНЗ «Державний агроекологічний ун-т», 2007. – 348 с.
3. Чимшит С.И. Управление потенциалом сложных социально-экономических систем. – Д.: Монолит, 2008. – 362 с.